

Viltvatten och Våtmarker

Viltvatten och våtmarker

Sveriges våtmarker har blivit allt färre och mindre. Men nya häcknings- och livsmiljöer kan skapas genom små åtgärder som dämning och vård av befintliga våtmarksområden.

Upplägg: 2 fysiska sammankomster samt 2 digital sammankomst

Litteratur: Viltvårdarens år, Foldrarna Viltvård, särskilt Vårda och anlägga

våtmarker, [Viltvård - Svenska Jägareförbundet](#), [\(13\) Vild & Bortskämd -](#)

[YouTube](#) och [Våtmark - från dröm till verklighet](#)

<https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/vatmark/varfor-ar-vatmarker-sa-viktiga/>

Det finns även information på respektive läns hemsida som är relevant.

Förkunskaper: Inga. Dock krävs att deltagarna läser in materialet inför varje sammankomst.

Målsättning:

Att deltagarna ska få inspiration till att planera och genomföra långsiktig viltvård med fokus på vattnets betydelse för viltet:

- Grundläggande viltvård och ansvar - nuläge och utmaningar.
- Kunskaper om vattnets betydelse för naturen och viltet.
- Hur man skapar olika typer av vatten.
- En inblick i olika ekonomiska stöd.
- Ökad variation och mångfald på enskild fastighet och i landskapet.
- Vilka åtgärder man kan göra i anslutning till olika vatten.
- Traditionella viltvårdsåtgärder kopplade till viltvatten och våtmarker.
- Att deltagarna ska kunna skapa ett kontaktnät med de andra deltagare som har samma intresse.
- Att deltagarna ska få sådan kunskap att de kan biotopförbättra genom att skapa eller förbättra befintliga vatten både på bestånds-, fastighets- och landskapsnivå.

Sammankomster

1

Välkommen och presentation

Planering av sammankomsterna, kolla igenom kursmaterialet, bestäm läsordning och andra relevanta förutsättningar för kursen. Planera även för sammankomst 4 och 5 (se nedan).

Genomgång av:

- Lagstiftning, Vad gäller för viltvården och viltvatten?
- Olika typer av vatten som finns och behövs samt vattnets betydelse i landskapet.
- Nuläge och utmaningar - Var behövs det för insatser i olika typer av miljöer.
- Våtmarkens egenskaper och utseende.
- Vattentillgången och flöden samt vattnets kvalitet.
- Våtmarkens produktion av föda.
- Kantzoner och strandängars betydelse för djurlivet.

2

Genomgång av:

- Olika typer av sätt att skapa vatten - dämma, gräva och återskapa.
- Planering - Tillstånd och samråd. Konsult och entreprenör.
- Ekonomi - olika stöd.
- Projektering - Våtmarkens utformning.
- Traditionella åtgärder, kopplade till vatten och våtmarker.
- Vård och skötsel.

3

Uppstart av enklare planering av ett viltvatten

- Utifrån den egna marken upprätta en plan för skapa eller sköta befintligt vatten som ska höja viltvården och jaktens värde för marken.
- Planering av årets olika traditionella viltvårdsåtgärder - stödutfodring, holkutsättning, saltstenar, viltåkrar mm.
- Predatorkontroll.
- Uppbyggnad av digitala verktyg för administration och uppföljning/inventering. Excel-fil!

4

Exkursion

- Besök en skapad våtmark, där kursdeltagarna få se åtgärder i praktiken.
- Diskutera olika åtgärder utifrån förutsättningar på aktuell yta. Få deltagarna aktiva.
- Framför allt INSPIRERA till att skapa viltvatten och mer praktisk viltvård!

5

Bjud in föredragshållare till digital

föreläsning. Exempelvis kan en jaktvårdskonsulent genomföra en digital föreläsningskväll med fokus på ett ämne som gruppen gemensamt bestämmer.

JAKTETIK

I allt vi, jägare, gör med vårt intresse för vilt, viltvård, hund och jakt ska genomsyras av en mycket god etik. Om Svenska Jägareförbundets syn på god jaktetik kan du läsa om på hemsidan <https://jagareforbundet.se/jakt/etik/> En god jaktetik ska genomsyra er kurs och för dig och dina kompisars bli en del av vardagen!

Viltvårdsserien "Viltvård för ett rikare landskap" togs fram 2008-2010. Efter ett beslut på förbundsstämman 2022 har serien uppdaterats 2024 och två nya delar har kommit till.

Projektgruppen, som utöver författarna arbetat med uppdateringen, är Lars Persson, Anders Åkerman, Bernt Karlsson, Niklas Lundberg, Michael Andersson, Elias Turesson och Fredrik Jönsson.

Projektgruppen har även skrivit ett antal förslag på kursplaner för viltvård i b la kustlandskapet, i fjällen och i skogen. Mer information om viltvård hittar du på jagareforbundet.se/viltvard. Där finns fler praktiska tips och där kan du också ladda ner de övriga broschyrerna och kursplanerna.